

hålla sig ifrån något. *Jag har gjort mig sjelf ett l. att ej förtära starka drycker.*

LÖFTESBROT, n. 5. Ett löfdes brytande.

LÖFTESMAN, m. 3. pl. — män. Se *Borgen*, 2.

LÖFTESKRIFT, f. 3. Se *Borgensförbindelse*.

LÖFTRÄD, n. 5. Sådant slags träd, som har löf (till skillnad ifrån Barrträd).

LÖFTÄGT, f. 3. 1) Se *Löfshackning*. — 2) Rättighet dertill. *Hafva fri l. på hemmanets ågor.*

LÖFVA, v. a. 1. 1) Smycka, sira med löf. *L. en dörr, en förstuga.* — 2) (fig.) Låta löfven utspricka. *Våren l-r träden.* — V. n. Pryda dörrar, fönster, rum med löf. — *L-s*, v. d. (om träd) Få löf. *Skogen l., solen ler.*

LÖFVERK, n. 5. (byggn.k.) Prydnader, föreställande grenar och qvistar med löf.

LÖGA, v. a. 1. (af *Lag*, vätska) Bada någon vid stranden af sjö, flod, o. s. v. Brukas för aktiv vanligen endast om vissa husdjur. *L. hästar, hundar.* — *L.*, v. n. ell. *L. sig*, v. r. Bada sig vid hafs-, sjö- eller flodstrand. Säges endast om människor. — *Böjande*, n. 4. (för aktiv).

LÖGERDAG, se *Lördag*.

LÖGN, lö'ngn, m. 3. (af *Ljuga*) Uppsätlig osanning, för att bibringa en annan falskt begrepp om något. *Bestå någon med l. Fara med l., bruka lögn.* (Groft uttryck) *Det var l. i hans hals*, det var en grof lögn af honom. (Bibl. o. kyrkl.) *L-ens ande*, djefvulen. — Anm. I det finare språket undviks ordet gerna; i dess ställe brukas Osanning. — *Syn.* Osanning, Dikt, Fabel, Dalkarl, Historia, Skepparhistoria, Munklegend, Amsaga, Käringasaga.

LÖGNAKTIG, a. 2. 1) Fallen för att ljuga. — 2) Full af lögn. *L. berättelse.* — *Lögnaktighet*, f. 3.

LÖGNAKTIGT, adv. Osant (med uppsåt). *Tala l.*

LÖGNARE, m. 3. 1) En, som gör sig skyldig till lögn. — 2) En, som är fallen för att ljuga, ofta ljuger.

LÖGNHISTORIA, f. 3. pl. — *rier*. Lögnaktig historia.

LÖGNING, lö'gning, f. 2. Handlingen, då man lögar någon eller lögar sig.

LÖGNPREDIKANT, m. 3. En, som predikar falska läror.

LÖGNPROFET, --ét, m. 3. Falsk profet.

LÖGSTÄLLE, n. 4. Tjenligt ställe, der lögn sker.

LÖJA, f. 1. Mjukfenig fisk, 4 till 3 tum lång, blågrön och hvit, med fina silfverglänsande fjäll. *Cyprinus alburnus.* — *Ss.* *Löjnat*.

LÖJE, n. 4. Leende. *Ell täckt, försmädligt l. Lekar och l-n.* — Bildar sammansättningarna Smälöje, Hånlöje.

LÖJLIG, a. 2. Som förtjenar åtlöje; att skratta åt. *En l. figur.* — *Syn.* Narraktig, Befängd, Besatt, Komik, Rolig, Lustig.

LÖJLIGHET, f. 3. 1) (i sing.) Egenskapen att vara löjlig. — 2) (med plur.) Löjlig sak, någon ting att skratta åt. *Yltra en l.* — *Syn.* Narraktighet, Rolighet, Lustighet.

LÖJLIGT, adv. På ett löjligt sätt. *Gå, tala, skicka sig l.*

LÖJTNANT, lö'jtnant, m. 3. (fr. *Lieutenant*) 1) Officer, som står omedelbart under en öfverbefälhafvare, och hvars plats han i vissa fall upp-

fyller, t. ex.: General-löjtnant, Öfverste-löjtnant. — 2) Officer vid ett kompani, med rang närmast kapitenen.

LÖK. (Talesätt) *Lägga l. på laxen*, i allting finna något att anmärka; äfv.: då man hör någon klandras, framställa dess felaktighet i ännu värre dager.

Anm. Detta ord har ingen förbindelse med det följande, utan kommer af *Lack*, fel, klander.

LÖK, m. 2. 1) (bot.) a) Sammankrympt växtstam, beklädd af tät intill hvarandra hopade blad. Har tillföre, ehuru mindre rätt, hänförs till roten. *Alla liljor hafva l-ar.* — Bildar flera sammansättningar, såsom Blomsterlök, Tulpanlök, m. fl. — b) Växtslägte af Liljornas familj, hvar till höra arterna Rödlök, Hvitlök, Gräslök, Piplök, Purjolök, m. fl., hvilka på sina ställen ses. Allium. — 2) I dagligt tal menas med *L.* vanligtvis *Rödlök*. Se d. o. *Lägga l. på en maträtt.* — *Ss.* *Lökaktig, -artad, -bärande, -formig, -lukt, -skal, -smak.*

LÖKGRODA, f. 1. Ett slags groda med hvitlökslukt. *Pelobates fuscus.*

LÖKHUFVUD, n. 4. pl. — *hufvuden*. Hel lök i sitt skal.

LÖKKLYFTA, f. 1. Klyfta af ett lökhufvud.

LÖKKNOPP, m. 2. (bot.) I spetsen eller på sidorna af en lök befintlig knopp, som utvecklar sig i blad, blommor och frukt.

LÖKKNÖL, m. 2. (bot.) Så kallas en lök, när stjelkämnet uti densamma är öfvervägande utbildadt, d. v. s. när löken består af en fast massa, blott beklädd med fina skal.

LÖKLAND, n. 5. Trädgårdsland, der lök är planterad.

LÖKPÄRON, n. 5. Benämning på en sort lökformiga päron.

LÖKRÖT, f. 3. pl. — *rötter*. Rot på en lök.

LÖKSOPPA, f. 1. Kötsoppa, tillredd med lök.

LÖKSTOCK, m. 2. (bot.) Den sammankrympta stam, som utgör lökens inre massa.

LÖKSÅS, m. 3. Sås, tillredd med lök.

LÖKSÄNG, f. 2. Trädgårdssäng, der lök är satt och växer.

LÖKVÄXT, f. 3. (bot.) Växt, försedd med lök (1, a).

LÖKÄPLE, n. 4. Benämning på en sort lökformiga äplen.

LÖMSK, a. 2. 1) Som på ett bakslugt och försåtligt sätt söker skada andra. *L. menniska.* Säges äfv. om vissa djur, t. ex.: *En l. hund.* — *Syn.* Bakslug, Dolsk, Arglistig. — 2) Som uttrycker, röjer lömskhet. *L. uppsyn.*

LÖMSKHET, f. 3. Egenskapen att vara lömsk; lömskt sinne.

LÖN, se *Lönn*.

LÖN, f. 3. 1) På förhand öfverenskommen eller fastställd vedergällning i penningar eller varor, som tilldelas någon för embete, syssla, tjänst, vare sig offentlig eller enskilt; äfv. för arbete. *Han har 1000 Rdr i l. Hafva sin l. i spannmål. Tjena utan l. Betala en tjänare dess l. Arbetaren är sin l. värd*, den, som arbetar, bör godtgöras för sitt arbete. — Bildar sammansättningarna: Tjenstelön, Arbets-, For-, Sylön, m. fl. — 2) Belöning, vedergällning. *Är det l-en för mina tjänster? Äran är dygdens l. Våra gerningar få sin l. efter döden. Han skall få den l., han förtjenar.*

LÖNA, v. a. 1. o. 2. 1) Gifva lön. Brukas för denna bem. föga, utom i uttrycken: *L. väl, illa*, gifva god, dålig lön, t. ex.: *Han l-r sitt*